

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/20-01/60
URBROJ: 354-01/20-7
Zagreb, 12. ožujka 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, predsjednice te Alice Brandt i Darie Duždević, članica, povodom žalbe žalitelja HOK-osiguranje d.d., Zagreb, OIB: 00432869176, kojeg zastupa po punomoći Iva Pezić, odvjetnica iz Odvjetničkog društva Olujić, Pezić & Partneri d.o.o., Zagreb, na sadržaj dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od jedne godine, broj objave: 2020/S 0F2-0001543, predmet nabave: Osiguranje od odgovornosti Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o., naručitelja Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Velika Gorica, OIB: 33052761319, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13., 74/14. i 98/19.) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se točka 3.4.1. dokumentacije o nabavi u dijelu koji se odnosi na kreditni rejting reosiguratelja, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od jedne godine, broj objave: 2020/S 0F2-0001543, predmet nabave: Osiguranje od odgovornosti Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o., naručitelja Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Velika Gorica.
2. Nalaže se naručitelju Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Velika Gorica, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, naknadi žalitelju HOK-osiguranje d.d., Zagreb, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.781,25 kuna, dok se u preostalom iznosu zahtjev žalitelja odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Velika Gorica, objavio je 15. siječnja 2020. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od jedne godine, broj objave: broj objave: 2020/S 0F2-0001543, predmet nabave: osiguranje

od odgovornosti Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda na temelju kriterija: cijena ponude 90 bodova, kriterij kvalitete (rok isplate osigurnine)10 bodova.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu žalbu je, putem sustava e-Žalba u EOJN RH, dana 27. siječnja 2020. Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio žalitelj HOK-osiguranje d.d., Zagreb. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, traži da se poništi dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću te traži naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.781,55 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom osporava navode žalitelja.

U tijeku postupka izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te drugih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da naručitelj u cijelom tekstu dokumentacije nije naznačio što će se dogoditi u slučaju da u predmetnom postupku cijena najpovoljnije ponude bude veća od procijenjene vrijednosti nabave. Navodi da ovakvo ne postupanje naručitelja upućuje na moguće povrede odredaba ZJN 2016. Naručitelj je po žalitelju u dokumentaciji o nabavi osim procijenjene vrijednosti morao navesti sve podatke s kojima raspolaže o osiguranim sredstvima, a što nije učinio. Žalitelj zaključuje da se postupajući na opisani način ostavlja mogućnost da naručitelj ciljano u dogovoru sa favoriziranim ponuditeljem postavlja prenisku procijenjenu vrijednost i na taj način odvrća neke od ponuditelja čija bi cijena ponude bila preko procijenjene vrijednosti, a koji iz tog razloga (preniske procijenjene vrijednosti) uopće ne žele sudjelovati u postupku javne nabave i uzrokovati nepotrebne troškove, kao npr. jamstva za ozbiljnost ponude i angažiranja ostalih potrebnih sredstava za ovakav postupak nabave (npr. vlastite ljude, podizvođače, članove zajednice i sl.). Žalitelj zaključuje da je dokumentacija o nabavi zbog navedenoga nejasna, nerazumljiva i netransparentna.

Žalitelj u žalbi ne osporava propisani iznos procijenjene vrijednosti predmeta nabave, nego navodi da je naručitelj propustio u dokumentaciji o nabavi navesti podatke o sredstvima koje može osigurati za izvršenje predmeta nabave iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave, odnosno navodi da je propustio propisati što će poduzeti u situaciji ako cijena najpovoljnije ponude bude iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave. Po ocjeni ovog tijela neutemeljeni su takvi prigovori žalitelja s obzirom da ZJN 2016 ne nameće obvezu naručitelju da u dokumentaciju o nabavi navede podatke o sredstvima koje može osigurati iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave, niti da propiše postupanje u situaciji u kojoj je cijena najpovoljnije ponude iznad procijenjene vrijednosti predmeta nabave. ZJN 2016 je u članku 298. stavku 1. točki 9. jasno propisao da je naručitelj obavezan poništiti postupak javne nabave ako je cijena najpovoljnije ponude veća od procijenjene vrijednosti nabave, osim ako javni naručitelj ima ili će imati osigurana sredstva, stoga nisu potrebne dodatne odredbe u dokumentaciji o nabavi. S tim u vezi valja reći da je slobodna procjena naručitelja da odluči hoće li, ovisno o konkretnoj situaciji i financijskim mogućnostima osigurati dodatna sredstva

za izvršenje predmeta nabave. Takvu odluku naručitelj najčešće i ne može sa sigurnošću donijeti u fazi izrade dokumentacije o nabavi, stoga bi otežavajuće bilo naručitelju nametati obvezu da u dokumentaciji o nadmetanju propiše što će napraviti u slučaju da cijena najpovoljnije ponude bude veća od procijenjene vrijednosti nabave. Dio u kojem žalitelj navodi da naručitelj favorizira određenog ponuditelja predstavljaju nagađanja žalitelja koje nisu potkrijepljena dokaznim materijalom, pa ovo tijelo nije utvrdilo nepravilnosti u tom dijelu. Slijedom svega navedenoga žalbeni navod je u cijelosti ocijenjen kao neosnovan.

Žalitelj navodi da je naručitelj kriterij ekonomske i financijske sposobnosti u točki 3.4.1. dokumentacije o nabavi odredio iznad minimuma propisanog mjerodavnim pravom. Navodi da naručitelj u konkretnom slučaju ne daje konkretne argumente koji opravdavaju traženje propisanog minimalnog rejtinga za reosiguratelja, nego svoj zahtjev postavlja paušalno. Navodi da u prilog takvim tvrdnjama govore odredbe mjerodavnog nacionalnog prava (ZJN 2016 članak 256. u vezi sa člankom 403. stavkom 3.; Zakon o osiguranju članci 9. - 13. i Pravilnik o sadržaju programa planiranog reosiguranja).

Ispitujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u točku 3.4.1. dokumentacije o nabavi. Utvrđeno je da je naručitelj propisao da gospodarski subjekt mora tijekom trajanja ugovora o javnoj nabavi imati minimalnu razinu ekonomske i financijske sposobnosti za izvršenje usluge osiguranja koja je predmet ovog postupka javne nabave, odnosno sukladno Zakonu o osiguranju i Pravilniku o rasporedu vrsta rizika po skupinama osiguranja mora imati vlastiti samopridržaj za vrstu osiguranja 13 - ostala osiguranja od odgovornosti i/ili ugovoreno reosiguranje u ukupnom iznosu koji je najmanje u visini iznosa osiguranja kako je navedeno u Prilogu 2. – Tehnička specifikacija (Uvjeti za osiguranje od odgovornosti HKZP). U slučaju da gospodarski subjekt nema vlastiti samopridržaj za vrstu osiguranja 13 – ostala osiguranja od odgovornosti u iznosu koji je najmanje u visini iznosa osiguranja kako je navedeno u Prilogu 2. – Tehnička specifikacija (Uvjeti za osiguranje od odgovornosti HKZP), naručitelj je propisao da mora biti ugovoreno reosiguranje sa jednim ili više reosiguratelja u ukupnom iznosu reosiguranja koji najmanje iznosi razliku između iznosa osiguranja kako je navedeno u Prilogu 2. – Tehnička specifikacija (Uvjeti za osiguranje od odgovornosti HKZP) i iznosa vlastitog samopridržaja. U istoj točki dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao da reosiguranje mora biti *ugovoreno sa reosigurateljem ili više reosiguratelja koji imaju kreditni rejting najmanje stupnja „A“, određen od vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika i stupnjeva kreditne kvalitete Standard & Poors Rating Services ili jednakovrijedan*. Također, naručitelj je propisao da jednakovrijedan kreditni rejting je stupanj kreditnog rejtinga koji je jednak stupnju traženog kreditnog rejtinga određenog od neke druge vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika i stupnjeva kreditne kvalitete usporediv sukladno Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) 2018/634 od 24. travnja 2018. objavljene u Službenom listu Europske unije i Prilogu III. te Uredbe.

U obrazloženju traženja da razina kreditnog rejtinga reosiguratelja mora biti najmanje stupnja „A“ naručitelj u bitnom navodi da je to minimalna razina kreditnog rejtinga koja osigurava sposobnost reosiguratelja da izvrši isplatu ponuditelju u traženom iznosu i kratkom roku kako bi ponuditelj mogao izvršiti svoje ugovorene obveze preuzete ugovorom u vezi ovoga postupka javne nabave, uključivo i razdoblje na koje se sklapa ugovor o javnoj nabavi u vezi predmeta koji je postupak ove javne nabave. Dakle, razina kreditnog rejtinga najmanje stupnja „A“ traži se, obrazlaže naručitelj, iz razloga što je to minimalna razina kreditnog

rejtinga koju mora zadovoljavati reosiguratelj kako bi bilo osigurano minimalno jamstvo izvršenja obveza ponuditelja sukladno ugovoru u vezi ovog postupka javne nabave.

U odgovoru na žalbu naručitelj u bitnom ponavlja navode iz dokumentacije o nabavi.

Sukladno odredbi članka 256. stavak 1. ZJN 2016 kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu se odnositi na sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, ekonomsku i financijsku sposobnost te tehničku i stručnu sposobnost, dok prema stavku 2. tog članka javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. tog članka u skladu s odredbama tog odjeljka Zakona (Odjeljak B). Članak 256. stavak 3. ZJN 2016 propisuje da prilikom određivanja kriterija za odabir gospodarskog subjekta, što uključuje ekonomsku i financijsku sposobnost, javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Sukladno pravilu dokazivanja iz članka 403. stavku 3. ZJN 2016 naručitelj je bio obavezan dokazati da je u spornoj točki dokumentacije o nabavi kreditni rejting reosiguratelja odredio na način da čine minimalnu razinu sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Naručitelj u dokumentaciji o nabavi i odgovoru na žalbu opsežno obrazlaže propisani uvjet ekonomske i financijske sposobnosti iz točke 3.4.1. dokumentacije o nabavi, međutim pri tome ne navodi i ne dokazuje na temelju čega je zaključio da samo reosiguratelj s minimalnom ocjenom rejtinga „A“ jamči isplatu štete u slučaju nastanka štetnog događaja, a što je suština žalbe žalitelja. S obzirom na navedeno ovo tijelo nije pronašlo osnovu za zaključak da razina kreditnog rejtinga najmanje stupnja „A“ predstavlja minimalnu razinu kreditnog rejtinga koju mora zadovoljavati reosiguratelj kako bi bilo osigurano minimalno jamstvo izvršenja obveza ponuditelja sukladno ugovoru. Slijedom navedenoga žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s prethodno navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka zahtjev u ukupnom iznosu od 5.781,55 kuna, koji se sastoji od naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kn te troška sastavljanja žalbe po odvjetniku u iznosu od 781,55 kuna s PDV-om. Prema članku 431. stavku 2. ZJN 2016 Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti, dok prema stavku 3. tog članka stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranki nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku. Prema odredbi članka 3. stavak 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, Državna komisija odlučuje o naknadi troškova žalbenog postupka i drugim zahtjevima koje su ovlaštene postaviti stranke u žalbenim postupcima. S obzirom na to da je žalitelj uspio sa žalbom, na ime troškova žalbenog postupka pripada mu iznos od 5.781,25 kuna, i to 5.000,00 kuna s osnove naknade za pokretanje žalbenog postupka sukladno članku 430. stavku 2. ZJN 2016, 500,00 kuna s osnove sastava žalbe po odvjetniku uz pripadajuće povećanje od 25 %, odnosno iznos od 125,00 kuna te

156,25 kn za PDV, što ukupno iznosi 781,25 kuna, sukladno Tbr. 20. t. 1., Tbr. 22. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.), dok se u preostalom iznosu zahtjev žalitelja odbija kao neosnovan. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016 obvezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Stranke žalbenog postupka:

1. HOK-osiguranje d.d.,
Capraška ulica 6, Zagreb.
2. Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.,
Rudolfa Fizira 2, Velika Gorica.